

Het Grote Spatiedictee

'Aaneenschrijven' moet je aaneenschrijven en 'los schrijven' moet je los schrijven, met een spatie ertussen. Dat klinkt eigenlijk wel logisch. Maar de regels voor het aaneenschrijven van woorden zijn soms best lastig. Wist je bijvoorbeeld dat er een verschil in betekenis is tussen 'hoe lang' met een spatie en 'hoelang' zonder spatie? En wat is correct: 'ervanuit gaan', 'er vanuit gaan', 'ervan uitgaan', 'ervanuitgaan'... of misschien nog iets anders?

Het Grote Spatiedictee is een leuke manier om je kennis van het spatiegebruik te testen. In de dicteetekst op de volgende bladzijde zijn de woorddelen op veel plekken door een spatie van elkaar gescheiden. Verder mag je ervan uitgaan dat de tekst helemaal correct geschreven is. De opdracht is heel simpel: welke woorden moeten eigenlijk aaneengeschreven worden?

Je kunt het dictee op minimaal twee manieren gebruiken:

1. **In je eentje** - Lees de tekst op pagina 2 rustig door en bepaal voor jezelf welke spaties goed zijn en welke weg moeten. Geef met een pen aan welke spaties je weg wilt strepen. Vergelijk je tekst met de oplossing op pagina 3.
2. **Met een groep** - Natuurlijk is het ook leuk het dictee samen met anderen te maken, bijvoorbeeld met vrienden of je klas. Lees de dicteetekst hardop voor en laat de anderen meeschrijven. Wie maakt de minste spatiefouten?

Signalering Onjuist Spatiegebruik

Het platform Signalering Onjuist Spatiegebruik (SOS) strijdt al sinds 2004 op een vrolijke manier tegen het onjuiste gebruik van spaties in Nederlandstalige teksten. Dagelijks worden er nieuwe voorbeelden van onjuist spatiegebruik gepubliceerd op de website www.spatiegebruik.nl.

Weg om legging

Het spatiedictee is ook opgenomen in het boek *Weg om legging*, een vrolijk zwartboek over onjuist spatiegebruik. In dit boek geeft René Dings een verzameling van opmerkelijke voorbeelden, leuke anekdotes, verrassende overpeinzingen en onverwachte oorzaken. Natuurlijk legt hij ook uit hoe het wel moet. Kijk voor meer informatie op www.spatiegebruik.nl/weg-om-legging

Uit eten

Die zomer avond werd de finale wedstrijd van het wereld kampioen schap voetbal gespeeld. Minstens twee derde van de bevolking zou getuige zijn van het live verslag op televisie, maar Stefan en Sylvia wilden op deze speciale dag per se samen uit gaan. Ze zouden uit gaan eten van wege hun tien jarig huwelijks feest.

De keuze van het restaurant was een veel besproken en vaak terug kerend discussie punt in hun meesten tijds gelukkige huwelijk. Stefan hield zelf meer van recht toe recht aan, maar Sylvia wilde altijd à la carte eten. En dus fietsten ze door de mensen massa naar haar lievelings restaurant in het stads centrum. Stefan stuurde en Sylvia zat in amazone zit in haar oranje fleece body warmer achter op. Het restaurant was bijzonder goed toegankelijk voor minder validen, maar toch zaten er binnen meer valide dan minder valide mede mensen.

Ze kozen een tafel achter in het restaurant, want daar hadden ze minder last van de voetbal wedstrijd uitzending op de breed beeld televisie die voor aan bij de ingang stond. Zelfs achter in leek praten - te midden van de luid keels pret makende voetbal fans - ten enen male onmogelijk, maar ondanks het ten hemel schreiende lawaai wisten ze de alles behalve attente ober toch zo ver te krijgen de menu kaarten te brengen.

Stefan verbaasde zich over het hemel tergend slechte taal gebruik op de menu kaart. Van zo'n kwaliteits tent zou je toch verwachten dat ze zo langzamer hand wel weten dat 'balsamico dressing' en 'sjalotten compote' aan een geschreven moeten worden. Stefan hield so wie so meer van dag schotels met hete bliksem en rode kool. Vandaag koos hij echter net als Sylvia voor een drie gangen menu dat bestond uit vers geplukte bos padden stoelen soep, tamme konijnen bouten in pruimen saus en als dessert een hazelnoot toetje met melk chocolade blaadjes en vanille saus.

Voor alle drie de gangen was een vergelijking met een hemels maal niet te ver gezocht. Het was drie dubbel genieten. De kok was over duidelijk flink te keer gegaan. Stefan had wel wat te veel gehad - hij had zich zo wat klem gegeten. Op de terug weg zongen Stefan en Sylvia in een super vrolijke stemming a capella het Wilhelmus.

Duitsland won overigens traditie getrouw de finale op standaard wijze met een mazzel doel punt in de acht en tachtigste minuut. Een dag later bleek dat maar liefst tien miljoen twee honderd twintig duizend twee honderd tweeën twintig Nederlanders naar de wedstrijd gekeken hadden.

Uit eten

Die zomeravond werd de finalewedstrijd van het wereldkampioenschap voetbal gespeeld. Minstens twee derde van de bevolking zou getuige zijn van het liveverslag op televisie, maar Stefan en Sylvia wilden op deze speciale dag per se samen uitgaan. Ze zouden uit gaan eten vanwege hun tienjarig huwelijksfeest.

De keuze van het restaurant was een veelbesproken en vaak terugkerend discussiepunt in hun meestentijds gelukkige huwelijk. Stefan hield zelf meer van rechttoe rechtaan, maar Sylvia wilde altijd à la carte eten. En dus fietsten ze door de mensenmassa naar haar lievelingsrestaurant in het stadscentrum. Stefan stuurde en Sylvia zat in amazonezit in haar oranje fleece bodywarmer achterop. Het restaurant was bijzonder goed toegankelijk voor mindervaliden, maar toch zaten er binnen meer valide dan mindervalide medemensen.

Ze kozen een tafel achter in het restaurant, want daar hadden ze minder last van de voetbalwedstrijduitzending op de breedbeeldtelevisie die vooraan bij de ingang stond. Zelfs achterin leek praten - te midden van de luidkeels pret makende voetbalfans - ten enenmale onmogelijk, maar ondanks het tenhemelschreiende lawaai wisten ze de allesbehalve attente ober toch zover te krijgen de menukaarten te brengen.

Stefan verbaasde zich over het hemeltergend slechte taalgebruik op de menukaart. Van zo'n kwaliteitstent zou je toch verwachten dat ze zo langzamerhand wel weten dat 'balsamicodressing' en 'sjalottencompote' aaneengeschreven moeten worden. Stefan hield sowieso meer van dagschotels met hete bliksem en rodekool. Vandaag koos hij echter net als Sylvia voor een driegangenmenu dat bestond uit versgepluktebosspaddenstoelensoep, tammekonijnenbouten in pruimensaus en als dessert een hazelnoottoetje met melkchocoladeblaadjes en vanillesaus.

Voor alle drie de gangen was een vergelijking met een hemels maal niet te vergezocht. Het was driedubbel genieten. De kok was overduidelijk flink tekeergegaan. Stefan had wel wat te veel gehad - hij had zich zowat klem gegeten. Op de terugweg zongen Stefan en Sylvia in een supervrolijke stemming a capella het Wilhelmus.

Duitsland won overigens traditiegetrouw de finale op standaardwijze met een mazzeldoelpunt in de achtentachtigste minuut. Een dag later bleek dat maar liefst tien miljoen tweehonderdtwintigduizend tweehonderdtweëntwintig Nederlanders naar de wedstrijd gekeken hadden.